



Protocol Bestrijding Pesten op De Mariënborn

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken. Daarom heeft de school een pestprotocol opgesteld. Het is daarbij wel belangrijk onderscheid te maken tussen plagen (niet gericht op "pijn doen") en pesten (wel gericht op het "schaden" van het slachtoffer).

Het doel van dit protocol is:

Voorwaarden te benoemen, waardoor alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De regels en afspraken zichtbaar en bekend te maken. Hierdoor kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels. Samen kunnen ze dan zoeken naar een oplossing waar beiden zich in kunnen vinden.

Uitgangspunten bij dit protocol:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).

Het hebben van een pestprotocol is geen garantie dat er niet meer gepest wordt. De school / iedereen moet er actief aan werken om pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Als leerkrachten of ouders pestgedrag signaleren, wordt hier actie op ondernomen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan kan de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig zijn.

De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. Zij kan dan tevens contact leggen tussen de desbetreffende(n) en de vertrouwenspersoon van de Stichting Fluvius.

Hoe is dit terug te zien in ons dagelijks handelen?

Elk schooljaar starten we in elke groep met het opnieuw behandelen van de "Zes-stappen strategie voor conflicthantering" (voor onderbouw geldt het zogenaamde 4-stappenplan). Deze zes stappen worden door middel van voorbeeldlessen opgefrist en nieuw leven ingeblazen. Ze bieden de kinderen een goed alternatief om uit conflictsituaties te komen.

In de groep stellen we wekelijks een onderwerp in de kring aan de orde, geënt op de ervaringscatechese lessen uit de methode Trefwoord en/of uit Seo-methodes, "Kinderen en hun rol als bemiddelaar". Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rolpatronen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen zo aan de orde.

Het gebruiken van verschillende werkvormen maakt dat de thematiek bij de kinderen makkelijker zal aanslaan. Hierbij kun je denken aan spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis van de ouders) is hierbij van groot belang. Dit geldt zowel voor de erkenning van het feit dat pesten te allen tijde ongewenst is, als voor de

bereidheid tot het oplossen van het onderliggende probleem.

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst ten aanzien van de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag (verbaal en non-verbaal) van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt daarom niet geaccepteerd.

Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

De effectiviteit van elke methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is mede afhankelijk van het moment van signalering. Daarom is het belangrijk dat we de volgende regels afspreken:

- A: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je moet niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan vraag je hulp aan de leerkracht. Dit wordt niet gezien als klikken.
- B: Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers medeverantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
- C: Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.

Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten en de directie hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Kinderen mogen, in overleg met de leerkracht, in hun eigen groep een aanvulling geven op de vastgestelde schoolregels. Die aanvullingen zijn de zgn. groepsregels. Deze groepsregels kunnen bijvoorbeeld in een gedragscode voor de groep worden vastgelegd. Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Het Zes-Stappen plan voor conflicthantering:

Soms gaat het toch mis en dan is er het Zes-Stappenplan voor conflicthantering. De leerlingen leren in de klas wat de zes stappen inhouden en hoe ze te gebruiken. Hieronder staan ze beschreven:

1. **Stap 1 - Stop en Koel af.**
Laat eerst de emoties wat bedaren en bedenk dat het ene kind daar langer voor nodig heeft dan het andere. Gun elkaar die tijd.
2. **Stap 2: Praat met elkaar en luister naar elkaar.**
Denk aan de ik-boodschappen: "Ik vind het (gevoel), als (gebeurtenis of gedrag van de ander), want dan (gevolg voor jou). Luister goed (en denk aan je lichaamstaal). Vat samen wat de ander zegt en probeer zijn of haar gevoel te benoemen.
3. **Stap 3: Zoek uit wat de behoeften zijn.**
Wat willen jullie? Waar gaat het eigenlijk om?
4. **Stap 4: Bedenk veel oplossingen**
5. **Stap 5: Kies het idee dat iedereen het beste vindt.**
6. **Stap 6: Maak een plan en voer het uit!**

Eerst proberen de kinderen er zelf samen uit te komen. Ook als ze meteen naar een leerkracht gaan, zal deze eerst vragen of ze geprobeerd hebben het samen op te lossen. Soms lukt het de

kinderen niet er samen uit te komen, dan mogen ze de hulp inroepen van de leerkracht om als bemiddelaar op te treden. Dat mag ook als een van beide partijen niet wil meewerken aan een oplossing.

Fases bij hardnekkig pestgedrag

Het gebeurt helaas ook wel eens dat een ruzie of pesterij over de grens van het toelaatbare gaat. Dan zal er ook een sanctie worden toegepast, naast het oplossen van het conflict. genoteerd. Wij maken in het digitale systeem van S1S een melding van de 'pester en/of plager'. Op de Marienborn hanteren wij binnen de aanpak van S1S de consequentie ladder/ interventieladder.

Opmerking: volgens stappen consequentie ladder. = tweede keer plagen stap 1 van het pestprotocol.

Volgens pestprotocol Fluvius, zijn stap 1 t/m 3 de stappen van conflicthantering.

Vanaf stap 4 gaan de volgende afspraken gelden. Noemen ze bij Fluvius dat de treden van bestraffen en consequenties.

Fase 1: = Pesten 1 van S1S

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De Pestproef invullen van S1S. Ook worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. De leerkracht zal ook met de gepeste leerling in gesprek gaan en diens ouders op de hoogte stellen. Het kan zijn dat er ook met hem/haar afspraken worden gemaakt om de weerbaarheid te vergroten. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Mogelijke sancties zijn:

Afhankelijk van bouw (dus leeftijd kind) worden consequenties en adviezen op maat gegeven.

Zodra de leerkracht melding doet van een pestincident, krijgt hij/zij handelingsadviezen.

Er wordt een kindplan, verbeterplan of pauze kaart opgesteld, waarvan ouders op de hoogte worden gesteld en/of ondertekend.

De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Met betrekking tot het gepeste kind zal de leerkracht enkele feedbackgesprekken houden om het kind te spiegelen in zijn/haar gedrag en keuzes. Samen zoeken ze naar mogelijkheden de weerbaarheid te vergroten.

Fase 2 = Pesten 2

Samenwerking tussen school en ouders. De voorgaande fase heeft geen bevredigend resultaat opgeleverd. Nu worden de ouders bij het probleem betrokken door een gesprek te voeren met leerkracht en kind, zodat er in samenwerking met de school afspraken gemaakt kunnen worden. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in digitale omgeving van S1S. De ouders wordt nu gevraagd duidelijk inhoud te geven aan hun verantwoordelijkheid met betrekking tot het gedrag van hun kind. Opnieuw worden er afspraken gemaakt en wordt er eerst wekelijks, later maandelijks, samen met de ouders geëvalueerd of de afspraken het gewenste resultaat opleveren. Ook de ouders van het gepeste kind worden op de hoogte gebracht/gehouden van de aanpak en het verloop van het probleem. Ook aan hen wordt gevraagd om de sociale weerbaarheid van hun kind te helpen vergroten door het geven van feedback en meer verantwoordelijkheid om het zelfvertrouwen te vergroten.

In deze fase wordt ook de groep actief betrokken in het bestrijden van het ongewenste gedrag. De verschillende rollen (pester, gepeste en meeloper) worden onder de loep genomen en de impact die zoiets heeft. Ook worden mogelijkheden besproken om dit rolgedrag te doorbreken. Doel hiervan is bewustwording van gedrag en van de mogelijkheid andere keuzes daarin te

maken.

Mogelijke sancties zijn:

Beperkingen van de vrijheden/privileges van het kind in de thuissituatie zoals huisarrest, geen of beperkt TV kijken, vroeger naar bed enz.

Fase 3 = Pesten 3 en gedragscontract

Bij aanhoudend pestgedrag wordt, in overleg met de ouders, externe deskundige hulp ingeschakeld in overleg met de IB-er en directie, de schoolarts van de GGD of schoolgericht maatschappelijk werk.

Fase 4: (eerste keer overschrijding gedragscontract) cm IB

Bij hardnekkig aanhoudend pestgedrag kan er, wederom in overleg met de ouders, voor gekozen worden om een leerling tijdelijk

in een andere groep binnen de school te plaatsen.

Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5: (tweede keer overschrijding gedragscontract) cm Dir

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. In dit geval gebeurt dit in nauw overleg met de ouders, het College van Bestuur van de stichting, de afdeling Leerplicht van de gemeente en de Inspectie voor het onderwijs.

Fase 6: (derde keer overschrijding gedragscontract) cm Dir

Als eerste keer schorsing (één dag) niet leidt tot gedragsverandering, zal schorsing, in overleg met ouders en leerplichtambtenaar voor langere tijd ingaan.

Handelingsadviezen: zie directie map S1S, deel 4, document "schorsing en verwijdering"

Als een leerling voortdurend het slachtoffer van pestgedrag blijft, zal de school sterk aandringen op het volgen van een sova-training (sociale-vaardigheidstraining) en/of begeleiding door een psycholoog.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Aan alle ouders:

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan en geef daarbij zelf het goede voorbeeld.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Leer uw kind voor zichzelf en voor anderen op te komen.

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met elkaar. Neem uw kind serieus: probeer niet (goed bedoeld) te bagatelliseren of uit te vergroten.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport zoals judo, waarbij de nadruk ligt op zelfrespect en "verdediging".
- Steun uw kind in de overtuiging dat er een einde aan het pesten komt.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken. Stimuleer uw kind om dit zelf bij de leerkracht te melden, maar aarzel niet om het zelf/ samen te doen als uw kind dit moeilijk vindt.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

Ouders van pesters:

- o Zie het gedrag van uw kind als een probleem en neem dat serieus. Uw kind heeft behoefte aan hulp en daar ook recht op.
- o Neem (de ouders van) het gepeste kind serieus.
- o Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen. Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met elkaar.
- o Maak uw kind bewust van en gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- o Besteed extra aandacht aan uw kind.
- o Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport zoals judo, waarbij de nadruk ligt op (zelf)respect en "verdediging".
- o Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het "gewenste" gedrag van uw kind.
- o Laat uw kind merken dat u achter de maatregelen van school staat en deze ondersteunt

Leerkrachten, Schoolcommissie en Medezeggenschapsraad onderschrijven dit protocol en zullen in hun handelen daaraan uiting geven.